

خبر

معاون دفتر پزشکیان:ترویج اختلاف در هر لباس و مقامی، از پشت خنجر زدن است

معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهوری تاکید کرد: هر کلامی که تفرقه و اختلاف را ترویج دهد، در حکم خنجری زهرآکین است که در شرایط جنگی از پشت زده می‌شود. به گزارش ایسا، سیدمهدی طباطبایی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «هر کلام و بیانی که امروز تفرقه و دوگانگی و اختلاف را در کشور و جامعه ترویج دهد، در حکم خنجری زهرآکین است که در شرایط جنگی از پشت زده می‌شود. توفیری ندارد صاحب کلام در چه لباسی باشد یا دارای چه مقامی! نفاق سازمان‌یافته نباشد، جهالت کهنه است. هر دو آسیبی یکسان و برابر دارند.»

عراقچی به پکن سفر می‌کند

وزیر امور خارجه ایران در ادامه رازینی‌های دیپلماتیک با کشورهای مختلف، امروز به پکن سفر می‌کند. سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه ایران در این سفر، با همتای چینی خود دربارہ روابط دو جانبه و تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل نظر خواهد کرد.

بقائی: حامیان تجاوز، همدست آمریکا هستند

سخنگوی وزارت امور خارجه با هشدار درباره اینکه کشورهای حامی تجاوز آمریکا از نظر قانونی همدست آنها هستند، تصریح کرد: پنتاگون عمدا متحدان عرب را به سیر انسانی تبدیل می‌کند. «اسماعیل بقائی» سخنگوی وزارت امور خارجه، در گفت‌وگو با برنامه «فورکان کوزروکار»، استناد دانستگاه در رشته هوش مصنوعی و تحلیلگر نظامی، اظهار کرد: ما هیچ خصومتی با هیچ‌یک از کشورهای منطقه نداریم. تنها دلیل اینکه آنها را هدف قرار دادیم، این بود که باید از خود در برابر تجاوزات آمریکا و رژیم صهیونیستی دفاع می‌کردیم. او گفت: بر هیچ‌کس پوشیده نیست که ایالات متحده از پایگاه‌ها و دارای‌های نظامی خود در این کشورها و حتی پشتیبانی لجستیکی ارائه‌شده از طرف برخی از آنها برای گسترش اقدامات متجاوزانه خود علیه ایران استفاده کرده است. بقائی خاطر نشان کرد: طبق قوانین بین‌المللی، این کشورها همدست این تجاوز آمریکا هستند. دیپلمات ایرانی همچنین تاکید کرد که پنتاگون (وزارت جنگ آمریکا) به طور عمد متحدان عرب واشنگتن را به سیر انسانی تبدیل می‌کند.

روایت سفیر ایران در آلمان از مهاجرت معکوس ایرانیان در زمان جنگ

سفیر ایران در آلمان گفت: در زمان جنگ تعدادی از ایرانیان مقیم این کشور اروپایی به ایران بازگشته‌اند. مجید نیلی، سفیر ایران، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: به نقل از سخنگوی فراجا و براساس آمار سامانه‌های مرزی، در روزهای پس از آغاز جنگ، ۶۲ درصد تردها به ورود به کشور و ۳۸ درصد به خروج اختصاص داشته: آماری خلاف آنچه معمولا در جنگ‌راخ می‌دهد، وقتی که اغلب مردم را بر پیش راه خروج از این کشور می‌گیرند. من هم اینجا، در آلمان، شخصا شاهدش بوده‌ام. او افزود: «این نوع‌دوستی که ریشه در تاریخ و تمدن غنی ایرانی دارد، فقط در واژه نمی‌گنجد، بلکه در حس با هم و در کنار هم بودن هنگام سختی معنا پیدا می‌کند. درود بر هموطنانم در آلمان.»

یک نماینده سابق مجلس:در شرایط فعلی، هر تفرقه کوچکی مانند بمب عمل خواهد کرد

یک نماینده سابق مجلس گفت: در شرایط فعلی، هر تفرقه کوچکی مانند بمب عمل خواهد کرد و در صورت بروز تفرقه در کشور، رسیدن مجدد به اتحاد بسیار سخت خواهد بود. سعید باستانی در گفت‌وگو با ایسا با اشاره به حضور مردم در عرصه خیابان با وجود مشکلات اقتصادی و معیشتی، اظهار کرد: مانند همه ادوار در طول انقلاب، مردم وظیفه خود را انجام داده و با تمام و پیکای کشور ماندند. از آغاز جنگ تحمیلی سوم، مردم با وجود سرمای هوا یا حتی نزدیکی به عمق نوزر، برای ایران در خیابان حاضر شدند، بنابراین باید قردران مردم بود. او با اشاره به اینکه تاب‌آوری اجتماعی و اقتصادی یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های تعیین‌کننده جنگ‌هاست، اظهار کرد: این تاب‌آوری چند وجه دارد؛ یکی تاب‌آوری اجتماعی است که شامل همدلی و وحدت بین مردم است و وجه دیگر، تاب‌آوری اقتصادی است که به وظایف دولت و حاکمیت در حوزه‌های اجرا، نظارت و تسهیل امور برمی‌گردد. در این بین، مهم است که دولت و حاکمیت را در یک قالب ببینیم و سعی در ایجاد چندانگی بین آنها نداشته باشیم. این نماینده سابق مجلس با اشاره به وجود مشکلات اقتصادی در کشور، اظهار کرد: در طول سال‌های مختلف، همیشه یک دشمن واقعی به نام اسرائیل برای ما وجود داشت و با فرض احتمال حمله رژیم صهیونیستی به کشورمان، همواره در حالت آمادگی دفاعی قرار داشتیم. این آمادگی در سطوح پدافندی، ذخایر استراتژیک، سایبری، فرهنگی و… تعریف می‌شود که به طور مثال اگر ما دچار جنگ شدید، تا چه زمانی ذخیره‌تاندم و برنج داریم؟ یا حوزه سایبری و بانک قعدر آسیب‌پذیر است؟ این یک سیاست کلی در تمام دولت‌ها بوده است. باستانی با اشاره به اینکه در جنگ رمضان دو شریان اصلی اقتصاد ورود ارز به کشور یعنی فولاد و پتروشیمی مورد حمله قرار گرفت، اضافه کرد: در چنین شرایطی، طبیعتا با مشکلات اقتصادی مواجه می‌شویم و حل این مسائل، در کزو همکاری تمام ارکان حاکمیت است و تنها از عهده دولت بر نمی‌آید. نباید تیر پیکان را به سمت یک حوزه خاص مانند مجلس یا دولت به‌عنوان مقصر بریم، بلکه به یک وحدت حکمرانی نیاز داریم. او با تاکید بر اینکه این وحدت حکمرانی باید بین سیاست‌داخل و خارجی ایجاد شود، گفت: هر زمان بین این دو حوزه اختلاف رخ دهد، تفرقه شروع می‌شود. در شرایط فعلی، هر تفرقه کوچکی مانند بمب عمل خواهد کرد و در صورت بروز افتراق در کشور، رسیدن مجدد به اتحاد بسیار سخت خواهد بود. اکنون ما نیازمند دفاع عزتمندانه هستیم؛ دفاعی که در آن علاوه بر مقابله با دشمن متجاوز، مشکلات اقتصادی در داخل را نیز به حداقل برسانیم.

استارم‌اعدهای بی اساس علیه ایران را تکرار کرد

نخست‌وزیر انگلیس در پی حملات مشکوک اخیر علیه یهودیان در این کشور، بار دیگر ادعاهای بی‌اساس درباره دخالت ایران در حوادث داخلی انگلیس را تکرار کرد. به گزارش ایرنا، کی‌پر استارم روز سه‌شنبه در آستانه نشست با حضور اعضای کابینه، مقام‌های شهری و رهبران جامعه یهودی، مدعی شد که لندن آنچه را که «یجساد بی‌ثباتی در انگلیس» خواند، تحمل نخواهد کرد. این نشست در پی حمله هفته گذشته به دو یهودی در لندن و در ادامه سلسله حوادث مشکوک اخیر علیه مراکز و جامعه یهودیان برگزار می‌شود. پلیس لندن این حوادث را در چارچوب جرائم نفرت‌محور بررسی می‌کند، اما برخی رسانه‌های انگلیسی، پیش از اعلام نتایج تحقیقات، با طرح گمانه‌زنی‌های سیاسی کوشیده‌اند آن را به فضای ادعایی «تهدید ایران» پیوند بزنند. جمهوری اسلामी ایران پیش‌تر درباره احتمال طراحی «عملیات پرچم دروغین» به مقام‌های انگلیسی هشدار داده است. سفارت جمهوری اسلامی ایران هفته گذشته با صدور بیانیه‌ای، هرگونه ادعا درباره دخالت یا ارتباط ایران با فعالیت‌ها و حوادث خشونت‌آمیز در انگلیس را قاطعانه رد کرد. در این بیانه آمده است: چنین اتهامات بی‌اساسی علیه جمهوری اسلامی ایران، فاقد شواهد معتبر بوده و در راستای اهداف سیاسی محدود، گمراه‌کردن افکار عمومی و منحرف‌ساختن توجه از ریشه‌های واقعی تروریسم و افراط‌گرایی خشونت‌آمیز مطرح می‌شوند. سفارت جمهوری اسلامی ایران در لندن همچنین یادآور شد که در مکاتبات و گفت‌وگوهای رسمی پیشین، نگرانی‌های خود را درباره برخی فعالیت‌های مشکوک و احتمال بهره‌برداری از عملیات موسوم به «پرچم دروغین» در خاک انگلیس با مقام‌های ذی‌ربط مطرح کرده است.

مهدی بازگان؛ در میانه تحولات پرشتاب منطقه‌ای پس از طرح ادعایی «پروژه آزادی» از سوی دونالد ترامپ و افزایش تنش‌ها در تنگه هرمز، روز دوشنبه امارات متحده عربی مدعی شد حملات موشکی و پهپادی قرار گرفته است؛ ادعای ابوظبی در شرایطی مطرح می‌شود که هیچ‌یک از مقامات رسمی کشورمان، آن را تأیید نکرده‌اند و روایت‌های متناقضی از سوی بازنگران مختلف ارائه شده است. هم‌زمان، تحکرات نظامی آمریکا در آب‌های جنوبی تنگه هرمز، بروز حوادثی مانند آتش‌سوزی در فجیره و جنگ روایت‌ها میان رسانه‌های غربی، عربی و منطقه‌ای، نشان‌دهنده شکل‌گیری سناریویی پیچیده است که برخی تحلیلگران آن را تلاشی هفدمند برای کشاندن منطقه به دور جدیدی از درگیری می‌دانند. دراین‌میان امارات با اتخاذ مواضع تند و همسویی آشکار با واشنگتن و تل‌آویو، بیش از دیگر کشورهای عربی در مظان اتهام برای تشدید تنش و تغییر معادلات امنیتی منطقه قرار گرفته است.

البته برآورد تحلیلی از تحولات اخیر نشان می‌دهد که ایالات متحده در روزهای گذشته به دنبال آزمودن یک الگوی عملیاتی جدید برای عبور کشتی‌های تجاری از آب‌راه‌های حساس منطقه بوده است؛ اقدامی که بیش از آنکه ماهیتی صرفا لجستیکی داشته باشد، واجد پیام‌های امنیتی و سنجش‌گرایانه درباره سطح واکنش زمانی گسترده قرار دارند.» کین در ادامه گفت که «آستانه همان سطح محدود نماند، بلکه با رویکردی چندلایه و فراتر از حوزه دریایی، تلاش کرد این پیام را منتقل کند که هرگونه کنش تنش‌زا، می‌تواند تبعاتی در گستره‌ای وسیع‌تر از یک میدان عملیاتی مشخص به دنبال داشته باشد. این نوع پاسخ، درواقع باتعریف دامنه درگیری و نمایش آمادگی برای ارتقای سطح تقابل در صورت تکذیب حداقلی غیر تصعیدی همراه بود. به نظر می‌رسد همین امر موجب شد که طرف آمریکایی، در ارزیابی مجدد خود، به این جمع‌بندی برسد که ادامه مسیر پیشین می‌تواند هزینه‌هایی فراتر از آستانه تحمل به همراه داشته باشد. در نتیجه، نوعی عقب‌نشینی تاکتیکی در ادبیات و مواضع رسمی واشنگتن مشاهده می‌شود. از سوی دیگر، نحوه مواجهه رسانه‌ای و سیاسی ایران را که با نوعی تکذیب حداقلی و غیر تصعیدی همراه بود، می‌توان تلاشی هوشمندانه برای گشودن مسیر تنفس دیپلماتیک برای طرف مقابل ارزیابی کرد؛ مسیری که به دونالد ترامپ امکان داد تا با تقلیل سطح وقایع، از ورود به یک چرخه تشدید تنش اجتناب کند. این وضعیت، دست‌کم در مقطع کنونی، بیانگر شکل‌گیری نوعی موازنه شکننده است که آینده آن به رفتار طرفین در ادامه مسیر وابسته خواهد بود.

تشدید تنش در هرمز: آتش در فجیره

در پی تحولات دو روز اخیر، گزارش‌ها از بروز حادثه بری دو شناور تجاری آمریکایی در آب‌های جنوبی تنگه هرمز حکایت دارد. یک منبع آگاه اعلام کرده این شناورها در بخش جنوبی تنگه و در داخل امارات در جریان تجاوز علیه ایران خیر داده بود. شبیکه که به دلیل صخره‌ای بودن و عمق کم، اساسا ظرفیت تبدیل‌شدن به مسیر امن کشتیرانی به‌عنوان مسیر موزای با تنگه هرمز را ندارد. این در حالی است که پیش‌تر فرماندهی مرکزی آمریکا (ستکام) مدعی عبور موفق دو کشتی با پرچم آمریکا از تنگه شده بود. ادعایی که ساعاتی بعد از سوی سپاه پاسداران تکذیب شد. هم‌زمان، برخی منابع نظامی، تلاش آمریکا برای ایجاد مسیرهای جایگزین در آب‌های غیرایمن را «مراجرجویی خطرناک» توصیف کرده‌اند؛ اقدامی که به گفته این منابع، می‌تواند عامل بروز حوادثی نظیر آتش‌سوزی گسترده در تأسیسات نفتی بندر فجیره باشد. این حادثه عصر دوشنبه رخ داد و هنوز جزئیات دقیق آن به طور رسمی اعلام نشده. اما برخی تحلیل‌ها آن را در چارچوب تلاش برای تغییر مسیرهای کشتیرانی از منطقه ارزیابی می‌کنند.

در همین حال، گزارش‌هایی از وقوع انفجارهایی در امارات، به‌ویژه در بندر جبل‌علی و بندر نینز فجیره منتشر شده است. برخی منابع مدعی شده‌اند که این انفجارها تأسیسات مرتبط با منافع آمریکا را هدف قرار داده‌اند. با این حال، منشأ این حملات نامشخص باقی‌مانده و هیچ گزارش رسمی در کشورمان مسئولیت آن را نپذیرفته است. در مقابل، دولت امارات با طرح ادعاهایی ایران را مسئول این حملات معرفی کرده و از «هدف فرارگرتن مراکز غیرنظامی» سخن گفته است. این کشور همچنین مدعی شده که در این حملات، سه تیره هندی زخمی شده‌اند. وزارت دفاع امارات نیز از رهگیری موشک‌ها به وسیله پدافند هوایی خبر داده و از شهروندان خواست در مکان‌های امن باقی بمانند. سی‌ان‌ان هم خبر داد که در پی شلیک موشک و پهپاد، آتش‌سوی ایران به سمت امارات، برای اولین بار از زمان آغاز آتش‌بس در اوایل آوریل، این کشور بخشی از حریم هوایی خود را بسته است. طبق اطلاعیه‌های «نویتس توایرمن» (هشدار به خلبانان)، حریم هوایی امارات به صورت جزئی بسته شده و هواگردها فقط می‌توانند از مسیرهای خاصی تردد کنند. این تدابیر جدید روز سه‌شنبه اعلام شد و تا ۱۱ مه تا پایان جاری خواهد بود. در سطح بین‌المللی، کی‌پر استارم، نخست‌وزیر انگلیس، با تحویک‌کردن «حمله ادعایی» به امارات، خواستار کاهش تنش‌ها شده و بر حمایت لندن از شرکای خود در خلیج فارس تاکید کرده است. با این حال، او بدون اشاره به نقش طرف‌های مختلف در تشدید بحران، ایران را به مشارکت «معدانار»، در مذاکرات فراخوانده است.

وقتی آمریکا بای امارات نمی‌ایستد

در سوی دیگر تحولات بعد از حمله به امارات، اظهارات دونالد ترامپ نیز درخور توجه است. او در گفت‌وگویی تلفنی از تأیید نقش آن‌ست‌بس از طرف ایران خودداری کرده و شدت حملات را «زیاد» دانست. این سخنان در حالی صورت‌گرفته است که آمریکا پیش‌تر از آنکه خودداری کرده و شدت حملات را «زیاد» بداند، به‌شدت در برابر ناامنی آسیب‌پذیر است. یک منبع نظامی سه‌شنبه صبح در گفت‌وافت خبری پنتاگون ادعا کرد که آنچه آمریکا برای هدایت کشتی‌ها از تنگه هرمز «چداد و متمناز» از عملیات نظامی جاری در منطقه است. هکست در نشست خبری خود مدعی شد که «برای شفافیت، این عملیات جدا و متمناز از عملیات خشم حماسی است. پروژه آزادی، ماهیتی دفاعی دارد، محدود در حوزه اجرا و موقت در بازه زمانی است، با یک مأموریت یعنی حفظ آزادی کشتیرانی تجاری بی‌کنشه در برابر تجاوز ایران انجام می‌شود.» او با بیان اینکه آتش‌بس با ایران پایدار است، افزود «ایران توانایی رسیدن به توافق را دارد.»

ژنرال دن کین، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا، هم ادعا کرد که از زمان اجرای آتش‌بس تاکنون، ایران بیش از ۱۰ بار به سنجش توانایی حمله کرده است، اما این حملات دور از حدی هستند که آمریکا را به ازسرگیری عملیات جنگی وادار. به نوشته انتخاب، او مدعی شد «از زمانی که آتش‌بس اعلام شد، ایران ۹ بار به کشتی‌های تجاری شلیک کرده و دو فروند کشتی کانتینری را

روایت «شرق» از رویکرد بحران‌ساز امارات در روزهای گذشته

امارات در تله تل‌آویو

قبول است. در سطح اقتصادی نیز، تصمیم امارات برای خروج از اوپک، واکنش‌هایی را برانگیخته است. مقامات ایرانی این اقدام را «غیرسازنده» توصیف کرده و آن را در چارچوب رفتارهای اخیر این کشور ارزیابی کرده‌اند. هم‌زمان تحلیل‌ها نشان می‌دهد که هدف قرارگرفتن امارات، صرف‌نظر از عامل آن ممکن است در چارچوب یک راهبرد کلان برای جلوگیری از ایجاد مسیرهای جایگزین تنگه هرمز تفسیر شود؛ موضوعی که شبکبه الجزیره به آن اشاره کرده است. براساس این، هرگونه تلاش برای وزردن این گذرگاه حیاتی، می‌تواند با واکنش‌های پیشگیرانه مواجه شود. آنچه از مجموعه تحولات اخیر برمی‌آید، شکل‌گیری یک آرایش جدید در منطقه است که در آن امارات، برخلاف بسیاری از همسایگان خود، به سمت ایفای نقشی فعال‌تر و همسو با سیاست‌های آمریکا و اسرائیل حرکت کرده است؛ نقشی که می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای ثبات منطقه به همراه داشته باشد.

توازن میان «اقتدار و واکنش» و «خویشتن‌داری راهبردی»

ابوظبی امروز بیش از هر زمان دیگری با پیامدهای یک خطای محاسبه راهبردی مواجه است؛ خطایی که ریشه‌های آن را باید در سال‌های گذشته و در نحوه تعریف نقش امارات در معادلات منطقه‌ای جست‌وجو کرد. زمانی که این کشور با تکیه بر ابزارهای مالی، رسانه‌ای و دیپلماتیک تلاش داشت دیگر بازیگران منطقه‌ای و حتی فرمانطه‌های مانند چین و روسیه را با روایت‌های غیرواقعی پیرامون جزایر سه‌گانه ایرانی همراه کند، به نظر می‌رسد برآورد دقیقی از هزینه‌های چنین مسیری در مناسبات با تهران نداشت. این رویکرد، در کنار انتخاب هم‌پیمانی‌های بریسیک با اسرائیل، به‌ویژه پس از امضای توافقات موسوم به «ابراهیم» در سال ۲۰۲۰ در کاخ سفید، عملا امارات را وارود مدار جدیدی از تنش‌های ژئوپلیتیکی کرد. «خویشتن‌داری راهبردی» ابوظبی امروز بیش از هر زمان دیگری با پیامدهای یک خطای محاسبه راهبردی مواجه است؛ خطایی که ریشه‌های آن را باید در سال‌های گذشته و در نحوه تعریف نقش امارات در معادلات منطقه‌ای جست‌وجو کرد. زمانی که این کشور با تکیه بر ابزارهای مالی، رسانه‌ای و دیپلماتیک تلاش داشت دیگر بازیگران منطقه‌ای و حتی فرمانطه‌های مانند چین و روسیه را با روایت‌های غیرواقعی پیرامون جزایر سه‌گانه ایرانی همراه کند، به نظر می‌رسد برآورد دقیقی از هزینه‌های چنین مسیری در مناسبات با تهران نداشت. این رویکرد، در کنار انتخاب هم‌پیمانی‌های بریسیک با اسرائیل، به‌ویژه پس از امضای توافقات موسوم به «ابراهیم» در سال ۲۰۲۰ در کاخ سفید، عملا امارات را وارود مدار جدیدی از تنش‌های ژئوپلیتیکی کرد.

عادی‌سازی روابط با اسرائیل، اگرچه در ظاهر با هدف بهره‌برداری اقتصادی و امنیتی صورت گرفت، اما در عمل ابوظبی را در معرض بازی پیچیده‌تری قرار داد که الزامات آن فراتر از ظرفیت‌های واقعی این کشور است. تصور بهره‌مندی از مزایای امنیتی بندر پذیرش تیعات میدانی، اکنون با واقعیت‌های ساخت منطقه‌ای در تعارض قرار گرفته است. تحولات «جنگ رمضان» طی دو ماه اخیر به‌روشنی نشان داد که هرگونه درگیری با ایران، دیگر محدود به خاک کشورمان نخواهد بود، بلکه به‌سرعت به سطحی منطقه‌ای ارتقا می‌یابد و تمامی بازیگران درگیر، ناگزیر از پرداخت هزینه‌های متناسب با نقش و سهمشان خواهند بود.

در چنین چارچوبی، حتی اگر برخی بازیگران مانند اسرائیل بتوانند بر موح ناپرزانی یا هیجانات مقطعی در امارات سوار شوند و آن را به سمت تشدید تنش تازه با ایران سوق دهند، نتیجه نهایی چیزی جز فرسایش متقابل و شکل‌گیری یک «زمین سوخته» از امارات نخواهد بود. این کشور (امارات) به‌عنوان اقتصادی مبتنی بر ثبات، سرمایه‌گذاری و امنیت، بیش از دیگران از چنین سناریویی آسیب می‌بیند. ازاین‌رو، ادامه این مسیر نه‌تنها مزیت راهبردی برای ابوظبی مانند ناپرزانی و واکنش نیز منتشر شده است. در این‌میان برخی منطقه‌ای آن را نیز با مخاطره‌ای جدی مواجه کند. هرچند کارنامه اخیر امارات در برخی حوزه‌های منطقه‌ای واجد نقدهای جدی و حتی غیرقابل دفاع است، اما نحوه مواجهه با این رفتارها نیز باید در چارچوبی سنجیده، عقلانی و منطبق بر منافع ملی ارزیابی شود. به‌نگارگری ادبیات هیجانی و بعضضا تحقیرآمیز از جمله تعابیری مانند بازگرداندن به «دوره مثرس‌سواری»، نه‌تنها کمکی به اصلاح رفتار طرف مقابل نمی‌کند، بلکه می‌تواند به خشم بیشتر طرف مقابل، تضعیف جایگاه دیپلماتیک ایران و خدشه به اصول سیاست همسایگی منجر شود. در شرایطی که منطقه در وضعیت شکننده و مستعد تنش قرار دارد، هر واژه و موضوع‌گیری می‌تواند پیامدهایی فراتر از سطح رسانه‌ای داشته باشد. این‌ها، به‌عنوان بازیگری با وزن ژئوپلیتیکی بالا، باعث است میان «اقتدار و واکنش» و «خویشتن‌داری راهبردی» توازن برقرار کند. پاسخ به اقدامات نامطلوب باید قاطع، متناسب و در عین حال حساب‌شده باشد؛ به‌گونه‌ای که ضمن ارسال پیام بازدارنده، از گسترش بی‌مورد هزینه‌ها جلوگیری شود. در این چارچوب، حفظ انسجام در گفتار رسمی و غیررسمی، پرهیز از ادبیات تنش‌زا و تکیه بر ابزارهای دیپلماتیک و حقوقی، می‌تواند به نتایج موفقیت‌آبر برای کند. در نهایت، مدیریت هوشمندانه بحران‌ها مستلزم آن است که واکنش‌ها نه از سر هیجان، بلکه بر پایه محاسبه دقیق منافع و پیامدها شکل بگیرد.

موسوی‌خلخالی: بزرگ‌ترین بازنده جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران، شورای همکاری خلیج فارس و درآس آن امارات است

در راستای بررسی تحولات پرشتاب منطقه در روزهای اخیر و نیز واکاوی نقش امارات متحده عربی در معادلات امنیتی خلیج فارس؛ سیدمرتضی موسوی‌خلخالی در گفت‌وگو با «شرق» ابتدا تصریح می‌کند که «امارات اکنون از یک بازیگر اقتصادی متکی بر ثبات، به کنشگری درگیر در پروژه‌های برریسک امنیتی تغییر

شرق

ماهیت داده است». در همین چارچوب، کاردار پیشین ایران در بحرین بسر این باور است که «اگر چه ظاهر ماجرا حکایات تر صفارآیی بازیگران بزرگ دارد، اما در واقع این کشورهای کوچک‌تر منطقه و به‌ویژه امارات هستند که بیشترین هزینه را در این وضعیت فرسایشی جنگی می‌پردازند.»

به اعتقاد دیپلمات اسبق کشورمان، «در میان مجموعه شورای همکاری خلیج فارس، امارات را باید در راس فهرست بازیندگان تحولات اخیر قرار داد؛ کشوری که بیش از هر چیز بر ثبات، امنیت و جذب سرمایه خارجی بنا شده و هرگونه اختلال در این مؤلفه‌ها، مستقیم بنیان‌های اقتصادی‌اش را هدف قرار می‌دهد». این کارشناس حوزه بین‌الملل تاکید می‌کند که «آنچه امروز برای امارات رخ داده، نتیجه ورود به معادله‌ای است که طراحی آن در خارج از این کشور انجام شد، اما پیامدهایش در داخل ابوظبی، فجیره، جبل‌علی و دویبی بروز پیدا می‌کند.»

کاردار پیشین ایران در بحرن با اشاره به روندهای گذشته، سیاست امنیتی امارات را ادامه همان الگوی «خرید امنیت» می‌داند، رویکردی که بر پایه اتکا به قدرت‌های خارجی و واردات سامانه‌های دفاعی شکل گرفته است. به گفته این تحلیلگر،

«تجربه جنگ ۴۰روزه اخیر به‌روشنی نشان داد که چنین سیاستی، نه‌تنها امنیت پایدار ایجاد نمی‌کند، بلکه می‌تواند به تشدید ناامنی نیز منجر شود. با این حال، به نظر می‌رسد امارات بار دیگر در حال حرکت در همان مسیر است؛ از جمله از طریق تقویت همکاری‌های نظامی و تلاش برای استقرار سامانه‌هایی نظیر «گنبد آهنین» اسرائیل با امید به ایجاد سپر دفاعی در برابر تهدیدات». موسوی‌خلخالی، این رویکرد را ناشی از یک خطای محاسباتی جدی می‌داند. به باور او، «امنیت در منطقه‌ای به پیچیدگی خلیج فارس، کالایی نیست به‌نشان آن را خریداری کرد یا صرفا با اتکا به فناوری‌های وارداتی تضمین کرد. امنیت، محصول توازن در روابط، کاهش تنش و درک واقعیت‌های ژئوپلیتیکی است؛ امری که در سیاست‌های اخیر امارات کمتر مورد توجه قرار گرفته است». کارشناس ارشد جهان عرب همچنین به «موسوی‌روزافزون امارات با ایالات متحده و اسرائیل» در ضدیت با ایران اشاره می‌کند و این مسئله را یکی از عوامل تشدیدکننده بحران می‌داند. به گفته وی، «ابوظبی با قرارگرفتن در این محور، عملا خود را در معرض پیامدهای تقابل با ایران قرار داده است. درحالی‌که ظرفیت‌های اقتصادی و زیرساختی این کشور، تاب‌آوری محدودی در برابر بحران‌های بلندمدت دارد». از منظر موسوی‌خلخالی، «اگر اتم امارات بتواند در کوتاه‌مدت از حمایت‌های امنیتی بیرونی بهره‌مند شود، در بلندمدت این وابستگی می‌تواند به نقطه ضعف راهبردی تبدیل شود». این تحلیلگر ارشد حوزه غرب آسیا در ادامه تاکید می‌کند که «تصور برخی در امارات مبنی بر امکان مدیریت بحران از طریق تشدید فشار و حتی تحریک بازیگران بزرگ به سمت درگیری، برداشتی نادرست از واقعیت‌های منطقه‌ای است». او هشدار می‌دهد که «هرگونه تلاش برای کشاندن آمریکا و اسرائیل به یک تقابل جدید با ایران، بیش از آنکه به تضعیف ایران منجر شود، می‌تواند امارات را به صحنه اصلی درگیری تبدیل کند.»

در عین حال، مفسر ارشد مسائل خاورمیانه معتقد است «شرایط بین‌المللی نیز لزوما با این رویکرد همسو نیست. به‌ویژه در مورد امارات متحده، نشانه‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد تراسب دیگر متغیر جهانی نیست. اواشنی به یک جنگ جدید در منطقه ندارد». او با اشاره به رویکرد دونالد ترامپ، تاکید می‌کند که «اولویت‌های داخلی و ملاحظات بین‌المللی، مانع از آن است که واشنگتن به‌سادگی وارد یک درگیری پرهزینه دیگر با ایران شود. از این رو، اتکای بیش از حد امارات به چنین سناریویی، می‌تواند برسد جزیره‌های صنعت بر این نکته باشد که «امارات برای حفظ جایگاه اقتصادی و از سوی دیگر ورود به بازی‌های امنیتی برریسک». از دیدگاه او، «دوام این مسیر می‌تواند این کشور را از یک بازیگر موفق اقتصادی به یکی از اصلی‌ترین بازیندگان تحولات منطقه‌ای تبدیل کند». موسوی‌خلخالی هشدار می‌دهد که «بازگشت به سیاست‌های متوازن، کاهش تنش با همسایگان و پرهیز از اتکای بیش از حد به بازیگران فرمانطه‌ای، تنها راه برون‌رفت از این وضعیت است؛ در غیر این صورت، امارات ممکن است بیش از هر زمان دیگری با پیامدهای سنگین انتخاب‌های خود مواجه شود.»

سیدجلال ساداتیان: آمریکا، حتی با تحریک اماراتی‌ها نمایا بله یک جدید با ایران ندارد

سیدجلال ساداتیان هم در مقام دیگر کارشناس، در گفت‌وگویی با «شرق» به بررسی ابعاد مختلف جایگاه مخرب کشور امارات در میانه تنش آمریکا و اسرائیل با ایران و چشم‌انداز پیش‌روی منطقه می‌پردازد و در ابتدا با اشاره به وضعیت داخلی امارات پس از جنگ رمضان می‌گوید که «امارات حتی با وجود برخی اختلافات داخلی، اکنون بیش از هر زمان دیگری نگران موقعیت خود است. این کشور در تحولات اخیر به‌نوعی بیشترین آسیب را متحمل شده؛ چه در حوزه امنیتی و چه در حوزه اقتصادی». به گفته سفیر اسبق ایران در انگلستان، «زردیکی امارات» به اسرائیل در قالب «پیمان ابراهیم» باعث شده این کشور بیش از سایر کشورهای منطقه تحت تأثیر سیاست‌ها و القانات تل‌آویوو قرار بگیرد.» نماینده ادوار مجلس با تاکید بر ساختار اقتصادی امارات ادامه می‌دهد که «اقتصاد امارات به‌ویژه با محوریت دویبی، بر پایه فعالیت‌های مالی، تجاری و انتقال ارز می‌شکل گرفته است. این کشور به نوعی همان منطقه‌ای ایران و سرمایه‌آزیزی بود، اما در پی بی‌ثباتی اخیر، این جایگاه با چالش جدی مواجه شده است.» ازاین‌رو ساداتیان معتقد است «ناامنی‌های اخیر باعث فرار سرمایه و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران شده و بازارهای مالی این کشور را دچار زلزله کرده است». این تحلیلگر همچنین به حضور پایگاه‌های نظامی آمریکا در امارات اشاره و خاطر‌نشان می‌کند که «با توجه به پاسخ‌های ایران به تهدیدهای آمریکا، این پایگاه‌ها نیز در معرض حمله قرار گرفتند. حتی گزارش‌هایی وجود دارد که نیروهای آمریکایی برخی پایگاه‌ها را تخلیه کرده و به اماکن غیرنظامی مانند هتل‌ها منتقل شده‌اند که همین موضوع نشان‌دهنده سطح بالای تهدید است». او اضافه می‌کند که «این وضعیت ناهماهنگ امنیتی نظامی، بلکه زیرساخت‌های اقتصادی امارات را نیز تحت تأثیر قرار داده است.»

متن کامل گزارش را در سایت شرق بخوانید

